

Ordning af Forholdet mellem Storbankerne og Nationalbanken bliver saaledes en af de Opgaver, hvis Løsning er paatrængende. Jeg er for øvrigt ganske enig med den ærede foregaaende Taler i, at Nationalbanken baade hører ind under Bankloven og Handelsministeriet — det skulde i og for sig synes at være en ganske naturlig Ting. Vi kender jo ogsaa fra Forhandlinger her i Tinget om Nationalbankens Forhold, hvor besynderligt et Indtryk det gør, at Justitsministeren skal tale om disse Forhold, til hvilke han har et herligt Ukendskab.

Endelig er der det store Likviditets-spørgsmaal, som jeg allerede ved Omtalen af Storbankernes Forhold til Nationalbanken er kommet ind paa. Jeg hørte med nogen Forfærdelse det ærede Medlem for 3die Kreds sige, at dette Spørgsmaal nu var trængt i Baggrunden; det spillede en Rolle ved tidligere Banklovforhandlinger, men denne Gang behøvede det ikke at gøre det. Det ærede Medlem mente endogsaa, at det ved den Bankmisère, vi har gennemgaaet, havde vist sig, at Likviditetsspørgsmaalet ikke havde spillet nogen Rolle. Deri tager det ærede Medlem i Virkeligheden afgørende fejl, thi det var netop en af de store Fejl ved Landmandsbanken, at Likviditeten var saa ringe, ja, man tør vel sige, at Banken paa visse Tidspunkter var pibende illikvid. Det viste sig bl. a., den Gang man overfor den højtærede Finansminister udkastede Tanken om — jeg tror, det var i 1920 — at optage et Statslaan hos de danske Redere. Flere af de ledende Rederier laa den Gang med vældige kontante Beholdninger, og det var i og for sig en fortræffelig Idé af Staten at laane disse Penge hos dem. Selskaberne fik da i Stedet Statsobligationer, som de kunde uddele til deres Aktionærer; i Stedet for, at der til ingen Glæde for nogen henstod disse kontante Beholdninger i Banker, fik man et rentebærende Papir som en Del af Udbyttet. Dette lod sig, som vi nu alle ved gennem Bankkommissionens Beretning, ikke gøre, fordi de fleste af disse Penge stod i Landmandsbanken, og Landmandsbanken var fuldkommen illikvid og vilde allerede da være brudt sammen, hvis den paa en Gang skulde have udbetalt disse store kontante Summer. Det viser sig altsaa i Virkeligheden, naar man ser rigtig til, at Illikviditeten allerede den Gang for vor største Banks Vedkommende har spillet en skæbnsvanger Rolle. Bankkommissionens Beretning har godtgjort dette. Det havde i og for sig været naturligt at tage disse Penge hos Rederne, det havde ogsaa været

billigere, men i Stedet maatte vi tage de dyre Dollarlaan. Mærkeligt er det, at man ikke allerede den Gang paa ledende Sted fik Øjet op for, at Banken var saa pibende illikvid, at den for enhver Pris maatte se at afværge et saadant Laan, fordi den ikke kunde præstere de Kontanter, som Rederne havde betroet den, eller at man ikke den Gang satte Regeringen paa Sporet.

Den her foreslaaede Likviditetsbestemmelse, der, hvis Lovforslaget bliver til Lov, kun er tænkt at skulle være midlertidig, er ikke særdeles tilfredsstillende. Jeg maa i saa Henseende navnlig pege paa, at for saa vidt man mener, at Kassebeholdningen baade skal omfatte de kontante Penge, man har til de daglige Udtællinger, og det, man kalder Kasserreserve, er det ikke betryggende. Der staar i § 11, at „Kassebeholdningen skal i Forbindelse med Værdien af Beholdningen af sikre, let sælgelige, ubelaante Kreditmidler og Værdipapirer udgøre mindst 20 pCt. af de Gældsforpligtelser, som det . . . . . paahviler Banken at betale paa Anfordring eller med kortere Varsel end en Maaned“. Disse Ord: „og Værdipapirer“ ødelægger i Virkeligheden det hele. Det skulde altsaa betyde, at man har en Kassebeholdning i Kreditforeningsobligationer. Men hvis man under Kriseforhold skal komme løbende med disse vældige Poster af Kreditforeningsobligationer til Nationalbanken, kan man meget hurtigt komme til Grænsen af Nationalbankens Udstedelsesret, og saa er der i Virkeligheden ikke likvide Midler til Stede. Ordet: „Kreditmidler“ er i saa Henseende bedre. Det, det kommer an paa, er netop ligefrem kontante Penge, Anfordringer paa Nationalbanken, altsaa med andre Ord, at man kan trække Checks paa Nationalbanken, og endelig korte Veksler — selvfølgelig ogsaa a vista Veksler —, men desuden korte Veksler. Hvad der er derudover, er af det onde, for saa vidt man vil kalde det Kassebeholdning. Hvilke Modifikationer Reglerne skal undergaa, hvorledes de skal afpasses efter store og smaa Banker, hvilke Overgangsbestemmelser der skal træffes — thi i Øjeblikket er vore Banker illikvide, de kan efterhaanden og med varsom Haand føres frem til Likviditet —, er altsammen noget, som den højtærede Minister efter min Mening har gjort Ret i at udskyde til et noget senere Tidspunkt, inden hvilket en virkelig fagkyndig Fordybelse kan foregaa.

I saa Henseende vil jeg imidlertid tillade mig at spørge den højtærede Minister, hvorledes han tænker sig, at en saadan indgaaende Undersøgelse af disse Spørgs-